

Ponedjeljak, 22. novembar 2004.

Svedok Ole Lehtinen

Svedok Jan Kickert

Otvorena sednica

Optuženi su pristupili Sudu

Početak u 9.04 h

Molim ustanite. Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju zaseda. Izvolite, sedite.

ADVOKAT KHAN: Časni Sude, pre nego što gospodin Topolski počne, želeo bih da razjasnim kakva je sada situacija da biste vi znali šta će se dogoditi. Ja sam obavestio Tužilaštvo u petak, pre nego što je počelo svedočenje gospodina Lehtinena, a u svakom slučaju pre nego što je počelo unakrsno ispitivanje, da ga ja neću unakrsno ispitivati, s obzirom da se njegovo svedočenje upravo nadovezuje na uvodnu reč.

SUDIJA PARKER: Da.

ADVOKAT KHAN: Međutim, ukoliko se situacija promeni, pre nego što budemo čuli druge svedoke, želeo bih da zadržim pravo da ponovo pozovem gospodina Lehtinena koji je službenik organizacije Ujedinjenih nacija. Koliko razumem, Tužilaštvo se tome ne protivi, tako da sam želeo da vas upoznam sa tim.

SUDIJA PARKER: Da li mogu da kažem, ukoliko do toga dođe, da bi sa tačke gledišta Pretresnog veća tada to mogli da smatramo molbom da se svedok ponovo pozove a ne zadržavanjem vašeg prava da ponovo pozovete svedoka. Mi nismo skloni da na ovo gledamo kao na rutinu ponovnog pozivanja ili dolaska svedoka. Ali bez obzira na to, ako je zbog okolnosti opravdano, mogli biste da očekujete da ćemo vam to dozvoliti.

ADVOKAT KHAN: Ja sam vam zahvalan.

SUDIJA PARKER: Hvala vam.

TUŽILAC GUY-SMITH: Časni Sude, ja sam u potpuno istoj situaciji.

SUDIJA PARKER: Vidim.

ADVOKAT GUY-SMITH: Hvala vam.

SUDIJA PARKER: Ohrabreni smo činjenicom što vidimo da postoji saradnja među zastupnicima Odbrane i činjenicom da se jezgrovito i brzo izražavate.

TUŽILAC GUY-SMITH: Ja uvek volim jezgrovitost u izražavanju.

SUDIJA PARKER: Molim da se uvede svedok. Hvala.

(svedok je pristupio Sudu)

SUDIJA PARKER: Dobro jutro gospodine Lehtinen. Želim samo da vas podsetim na izjavu koju ste dali na početku svog svedočenja a koja još uvek važi.

SVEDOK LEHTINEN: Da, časni Sude.

SUDIJA PARKER: Izvolite gospodine Topolski.

ADVOKAT TOPOLSKI: Hvala vam, časni Sude.

svedok Ole Lehtinen

UNAKRSNO ISPITIVANJE: ADVOKAT TOPOLSKI

ADVOKAT TOPOLSKI – PITANJE: Gospodine Lehtinen, dozvolite da vam postavim još nekoliko pitanja o istrazi kao takvoj, a zatim i nekoliko pitanja o vašem iskazu tokom glavnog ispitivanja prošle nedelje. Tokom vaših istraga u i oko Lapušnika/Lapushnik, da li ste se sastajali sa ljudima koji su bili tamo tokom 1998. godine, a koji nisu znali za postojanje objekata za zarobljenike?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Jesam.

ADVOKAT TOPOLSKI – PITANJE: Da li je neko od njih u to vreme bio u OVK?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Da, to su uglavnom bili ljudi koji su bili u OVK.

ADVOKAT TOPOLSKI – PITANJE: Dozvolite da samo jednu stvar utvrdimo u vezi tih susreta sa ljudima koji su bili tamo. Kada je dolazilo do kontakta između istražitelja i svedoka nakon što bi svedok dao izjavu, razgovarao, dakle posle tih susreta, da li se to takođe beležilo?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT TOPOLSKI – PITANJE: A kada je to bilo potrebno, da li se beležio i sadržaj tih sastanaka?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT TOPOLSKI – PITANJE: Ja sam se u petak mučio pokušavajući da se setim imena lekara iz Lapušnika/Lapushnik, to je doktor Zeqir Gashi, da li ste se s njim sreli gospodine?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Ne mogu da se setim da li je to isti lekar. Zaboravio sam to da proverim.

ADVOKAT TOPOLSKI – PITANJE: Gospodine Lehtinen, zamoliću vas da se potrudite i umesto da se ja trudim, da to vi učinite i da nam pošaljete poruku. Da li ste tokom vaše istrage tražili pomoć od Srpskih vlasti kada je bilo potrebno?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Da, koristili smo materijale koje smo dobili od Srpskih vlasti.

ADVOKAT TOPOLSKI – PITANJE: To nije ono što sam vas pitao. Pitao sam vas da li ste tražili njihovu pomoć, a ne da li ste koristili njihove materijale?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Jesmo.

ADVOKAT TOPOLSKI – PITANJE: Da li ste dobili bilo kakve podsticaje od Srpskih vlasti gde da istražujete ili kojim bi područjem trebalo da se bavite?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Mi smo dobijali informacije koje su nam pomagale kojim putem da vršimo istragu.

ADVOKAT TOPOLSKI – PITANJE: Da li su vam na bilo koji način pomogli kod identifikacije konkretnih osoba sa kojima biste možda hteli da razgovarate?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: To je moguće, ne mogu da se setim konkretnog slučaja, ali je moguće.

ADVOKAT TOPOLSKI – PITANJE: Na primer, a uzećemo samo jedan, L-27, da li su vas Srpske vlasti upozorile na njega?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: L-27 se obratio nama i ne mogu da se setim da li je bilo nekih informacija od Srpskih vlasti vezanih za stupanje u kontakt s njim.

ADVOKAT TOPOLSKI – PITANJE: U vezi sa bilo kojim od svedoka za koje postoji mogućnost da će ovde pred Međunarodnim krivičnim sudom svedočiti, recite da li su vam Srpske vlasti dale pisane materijale, informacije na papiru?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT TOPOLSKI – PITANJE: Da li je sve to bilo obelodanjeno?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Koliko sam ja shvatio, sve relevantno jeste bilo obelodanjeno.

ADVOKAT TOPOLSKI – PITANJE: Hvala. U petak uveče sam vas pitao nešto u vezi motivacije svedoka kako su odgovarali istražiteljima, da li se sećate?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT TOPOLSKI – PITANJE: Već sam vas pitao o tom poravnanju računa, starih računa, da li se sećate toga?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT TOPOLSKI – PITANJE: Molim vas, pozabavite se svojim materijalom i to onim tabulatorima od broja 21 do broja 32. Zamoliću i vas i Pretresno veće da pogledate tabulator broj 27. Gospodine Lehtinen, ovo pred nama se vodi kao izjava optuženog Isaka Musliua, koga ja zastupam. Zamoliću vas da pogledate drugu stranicu ovog dokumenta.

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: U redu.

ADVOKAT TOPOLSKI – PITANJE: Molim vas, da li možete da potvrdite da li gospodin Musliu na ovoj stranici kaže sledeće: "Mogu vam reći da zapravo ne znam ništa o nestalim

osobama. Možda su ti nestali saradivali sa Srbima ranije, ja ne znam." Da li ste to pronašli?
SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: To je tačno.

ADVOKAT TOPOLSKI – PITANJE: Mene konkretnije zanima sledeći odlomak. Citiram: "Takođe znamo šta je krvna osveta. To takođe može biti motivacija za mnoge ljude da prozivaju moje ime u nekim situacijama ili da lažu o meni. Ja nisam izdao nikakva naređenja da se ljudi kidnapuju ili ubijaju. Neki ljudi zloupotrebljavaju moje ime i govore neistine o meni." Gospodine Lehtinen, mi ćemo saslušati jednog stručnjaka, veštaka za krvnu osvetu. Međutim, koliko vi razumete društvo na Kosovu/Kosovë i istoriju Kosova/Kosovë, i da li je to bilo nešto što je u društvu prisutno već decenijama, ta krvna osveta?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Da, koliko sam ja shvatio, tako je.

ADVOKAT TOPOLSKI – PITANJE: Ista tema ali iz drugog izvora. Zamoliću vas da pogledate dokumente koje smo mi pripremili za vaše unakrsno ispitivanje. Molim da vam se da taj celi regulator, gospodine Lehtinen. Mi smo to imali u petak.

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Da, sudski poslužitelj mi je dao. To je zeleni.

ADVOKAT TOPOLSKI – PITANJE: Zeleni.

ADVOKAT GUY-SMITH: Ne, to je bio moj.

ADVOKAT TOPOLSKI: A ne, taj zeleni je od gospodina Guy-Smitha, ponovo će nam pozajmiti svoj primerak. Zahvaljujem vam gospodine.

ADVOKAT TOPOLSKI – PITANJE: Zamoliću da okrenete tabulator broj 11. Ovo što ovde vidimo je razgovor koji ste vodili vi gospodine Lehtinen sa gospodinom Sahitom Bečajem i koji je vođen 15. i 20. maja 2003. godine. Da li je to tačno?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: To je tačno.

ADVOKAT TOPOLSKI – PITANJE: Da li pretpostavljate da će taj svedok biti pozvan da svedoči u ovom predmetu?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Ne znam. Mislim da ga Tužilaštvo neće pozvati.

ADVOKAT TOPOLSKI – PITANJE: Ne. Dakle, da pogledamo neke delove te izjave. Pogledajte paragraf broj 10, kao prvo. Sve ovo se tiče lažnih tvrdnji koje su ljudi iznosili. Dakle, u paragrafu broj 10 stoji sledeće, a vi potvrdite: "Istražilac me obaveštava da postoje određene informacije na osnovu kojih sam možda ja bio viđen od drugih osoba na tom imanju koje je navodno OVK koristila kao zatvorenički objekat tokom prve polovine jula meseca 1998. godine. Ja sam 100 posto siguran da to nije moguće. Osobe koje to tvrde ili izmišljaju ili su me zamenili sa nekim drugim. Kao što sam već rekao, ja nisam nikad posetio nikakvu kuću ni dvorište kuće u Lapušniku/Lapushnik." Dakle, veoma jasno vam gospodin Bečaj kaže da ako je neko utvrdio da ga je tamo video, da je to greška.

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT TOPOLSKI – PITANJE: Dok smo kod ovoga, da li bih mogao da okrenem stranu na paragraf broj 13. Ovde on nastavlja i kaže da je svestan da drugi govore o njemu da je bio u logoru: "Što se tiče ove istrage, ja sam razgovarao sa izvesnim osobama. Svestan sam

činjenice da ljudi kažu da sam viđen u logoru u Lapušniku/Lapushnik." Gospodine Lehtinen, dozvolite da sad stanem i da vas pitam sledeće. Da li je tačno kad govorimo o velikom broju svedoka koje ćemo ovde da saslušamo, da su oni svi živeli relativno blizu jedan drugog?
SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Da, to je tačno.

ADVOKAT TOPOLSKI – PITANJE: Ovde se naravno ne bavimo velikim prostranstvima kao što je Australija ili Sjedinjene Američke Države.

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Ne, stvarno ne.

ADVOKAT TOPOLSKI – PITANJE: Ne znam zašto sam odabrao baš Australiju, ali stvarno eto... "Ta porodica...", sad se nastavlja citat: "Ta porodica koju sam ranije spomenuo, s kojom sam imao spor živi veoma blizu jednog čoveka, oni žive jedni pored drugih. Tog čoveka poznajem odavno. Često sam ga viđao u uniformi Srpske policije". Gospodine Lehtinen, što se tiče ovog gospodina koji ovde govori, to je L-27, da li ste od bilo koga čuli da je L-27 viđan u Srpskoj uniformi?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Ne sećam se da je to neko rekao.

ADVOKAT TOPOLSKI – PITANJE: Da li ste se vi ili neko za vas raspitivao kod Srpskih vlasti u vezi sa tim prilično ozbiljnim tvrdnjama?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Nisam siguran, ja se nisam raspitivao.

ADVOKAT TOPOLSKI – PITANJE: Zašto ne?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Pretpostavljam da se to zasniva na činjenici da ja nisam imao prilike da to uradim.

ADVOKAT TOPOLSKI – PITANJE: Imali ste. U maju 2003. godine u svojoj potpisanoj izjavi svedok je rekao da je to činjenica. Mogao je da vas slaže, mogao je da pokuša da vas na neki način prevari ili da govori istinu, zar ne?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Da, to je tačno.

ADVOKAT TOPOLSKI – PITANJE: Dakle, šta ste uradili da to saznate gospodine Lehtinen? Radi se o ozbiljnoj stvari.

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Da, to je tačno.

ADVOKAT TOPOLSKI – PITANJE: Posle svega, kao što je rekao gospodin Cayley, svedok L-27 je razlog zbog koga smo mi svi ovde. Dakle, želim da znam kakvu ste istragu sprovedeli da to saznate?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Ono što sam ja uradio u ovom specifičnom slučaju je da sam razgovarao sa istražiocem koji se bavio tim pomenutim svedokom, upoznao ga sa ovom tvrdnjom i zamolio ga da razgovara sa svedokom o tom pitanju.

ADVOKAT TOPOLSKI – PITANJE: I svedok L-27 je to negirao?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Da. Negirao je.

ADVOKAT TOPOLSKI – PITANJE: Da. I to je bio kraj cele priče?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: To su sve informacije koje ja imam o tome. Da.

ADVOKAT TOPOLSKI – PITANJE: To nije ono što sam vas ja pitao, gospodine Lehtenen. Da li je to bio kraj istrage o tvrdnjama da je gospodin L-27 bio viđen u srpskoj uniformi? Ako ne možete da odgovorite gospodine, onda recite molim vas.

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Da, to je bilo sve.

ADVOKAT TOPOLSKI – PITANJE: To je bilo sve.

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Koliko ja znam.

ADVOKAT TOPOLSKI – PITANJE: Koliko vi znate. A koga onda da pitam da vidim da li je bilo šta urađeno? Ovo je moje poslednje pitanje na tu temu.

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Možete da razgovarate se drugim istražiteljima.

ADVOKAT TOPOLSKI – PITANJE: Ko su oni?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Da li mogu da pomenem imena?

ADVOKAT TOPOLSKI – PITANJE: Da li postoji neki razlog zbog koga to ne biste mogli?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Ne. Mislim da je najbolje da pitate gospodina Howarda Tuckera.

ADVOKAT TOPOLSKI – PITANJE: Hvala vam. Vidimo da svedok ovde opisuje tu uniformu kao svetlo zelenu. Da li je Srpska policija nosila svetlo zelenu uniformu?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Ne, koliko ja znam.

ADVOKAT TOPOLSKI – PITANJE: Ne. Da li su bilo koji pripadnici Srpske vlasti nosili tu svetlo zelenu uniformu?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Da, vojne.

ADVOKAT TOPOLSKI – PITANJE: Vojne. Da li znate da su pripadnici Srpske vlasti ponekad bili bez oznaka na uniformama?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Nemam konkretnih informacija, ali smatram da je moguće.

ADVOKAT TOPOLSKI – PITANJE: Nešto što proističe iz sledećeg paragrafa. Citiram: "Sreo sam se s jednom osobom koja se verila, bio je na odmoru. Obratio mi se i rekao da je bio u Lapušniku/Llapushnik. Zamolio me je da mu pomognem i da budem svedok u tom predmetu. Nisam znao da je on lično bio u Lapušniku/Llapushnik ali znam da je njegov otac bio među nestalima. Rekao je da bi mogao da mi pomogne finansijski ako postanem svedok." Moje pitanje je bilo da li je neko istraživao ovaj navodni sastanak između L-27 i svedoka koji ovde govori?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Da, gospodin Haward Tucker.

ADVOKAT TOPOLSKI – PITANJE: I rezultat je bio negativan?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT TOPOLSKI – PITANJE: Da li ste učestvovali u nekom razgovoru o tome da li bi bilo prikladno na primer da se na telefon ove osobe stavi prislušni uređaj?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Koje osobe?

ADVOKAT TOPOLSKI – PITANJE: Ove koja je dala ovu izjavu. Dakle ovog svedoka L-27?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Ne, nisam.

ADVOKAT TOPOLSKI – PITANJE: Nešto dalje: "Njegov ujak se raspitivao i pitao me šta znam o Lapušniku/Llapushnik. Takođe mi je ponudio novac ako mu budem dao neke informacije o komandantima u Lapušniku/Llapušnik. S obzirom da to nisam mogao da mu dam, on mi se više nije obraćao." Kraj citata. Da li je neko istraživao ove tvrdnje o mogućem pokušaju podmićivanja gospodine Lehtinen?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Koliko ja znam, to pitanje je bilo postavljeno ujaku i on je to negirao.

ADVOKAT TOPOLSKI – PITANJE: I zatim je istraga na tome stala, je l' tako?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Tako je.

ADVOKAT TOPOLSKI – PITANJE: U vezi sa identifikacijom u petak, ako se sećate, pomenuli smo činjenicu da ste u vezi samo s jednim svedokom koristili onu fotografiju na kojoj je gospodin Musliu s bradom, i vi ste napisali ime svedoka. Da li se sećate?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT TOPOLSKI: Gospodin Whiting nam je danas dao jedan komplet tih fotografija. Ne znam da li bi sada bio dobar trenutak da ih predočimo svedoku i da ih uvrstimo kao dokazni predmet Odbrane. Koliko sam shvatio tako bi trebalo da to uradim. Časni Sude, ja sam za to da se to priključi fotografijama iz kojih se vidi da je broj 2 bio uzet iz njegove arhive, ali mi gospodin Whiting kaže da se to tako ne radi kao kod korišćenja dokaznih predmeta Odbrane. Dakle, molim da ovo postane dokazni predmet Odbrane.

SUDIJA PARKER: Drago mi je da vidim da misterija vezana za neke postupke nije nešto što se samo meni događa. Mislim da smo svi u istoj poziciji i da svi dolazimo iz drugačije sudske procedure, pa se zbog toga to i dogodilo.

ADVOKAT TOPOLSKI: Nesumnjivo, to nam otežava. Koji će broj dobiti ovaj dokument?

sekretar: To će biti dokazni predmet Odbrane DM1.

ADVOKAT TOPOLSKI – PITANJE: Gospodine Lehtinen, molim vas pogledajte ovaj dokazni predmet DM1. To je serija fotografija koja je bila pokazana jednom svedoku čiji ste nam identitet spomenuli u petak.

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Tako je.

ADVOKAT TOPOLSKI – PITANJE: Možete li da potvrdite da je pod brojem 2 gospodin Isak Musliu i da je to fotografija koju smo uzeli iz vaše arhive u petak?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Tako je.

ADVOKAT TOPOLSKI – PITANJE: Hvala. Gospodine Lehtinen, da li ste vršili bilo kakvu istragu o vojnoj biografiji gospodina Musliua?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: U OVK?

ADVOKAT TOPOLSKI – PITANJE: Ne, iz 80-tih?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Nisam se bavio sa tim.

ADVOKAT TOPOLSKI – PITANJE: Niste dakle. Onda da vam ne postavljam pitanja jer ne možete o tome ništa ni da nam potvrdite ni da poreknete?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Tako je.

ADVOKAT TOPOLSKI – PITANJE: Onda da ne gubimo vreme. Uradićemo to drugačije. Da se pozabavimo jednim od ovih područja o kojima ste govorili prošle nedelje. Rekli ste nam, tamo gde se govorilo o rasporedu Srpskih snaga, to je fotografija broj 8 iz one velike serije fotografija, da se na njoj vidi taj raspored. Molim vas da pogledate fotografiju broj 8 iz dokaznog predmeta Tužilaštva broj P1.

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: U redu.

ADVOKAT TOPOLSKI – PITANJE: Gospodine Lehtinen, ako sam dobro razumeo vaše svedočenje, crvena linija koja se vidi na toj fotografiji pokazuje položaj gde su se nalazile Srpske snage, to jest desno od te linije u vreme o kome se ovde govori. Da li je to tačno?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Ne, to nije tačno.

ADVOKAT TOPOLSKI – PITANJE: Znači, ja nisam dobro razumeo?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Ova crvena linija označava raspored snaga OVK u Lapušniku/Llapushnik u odnosu na Srpske snage koje su imale položaj na drugoj strani doline.

ADVOKAT TOPOLSKI – PITANJE: Hvala vam, ali čini mi se da se svodi na isto. Dakle, da li su po vašem shvatanju u vreme o kome se ovde govori, kraj proleća i leto 1998. godine, Srpske snage bile razmeštene desno od ove crvene linije?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Da, na ovoj slici to je desno od crvene linije, ali ne tik uz crvenu liniju.

ADVOKAT TOPOLSKI – PITANJE: A da li vi po vašem saznanju tvrdite da je to jedino mesto gde su Srpske snage bile raspoređene u području Lapušnika/Llapušnik u proleće i leto 1998. godine?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: U odnosu na ovaj deo Lapušnika/Llapushnik, da.

ADVOKAT TOPOLSKI – PITANJE: Da li iz tog odgovora sledi da su, s obzirom na druge delove Lapušnika/Llapušnik, Srpske snage bile raspoređene u drugim područjima?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Po mom saznanju da, deo Lapušnika/Llapušnik severno od autoputa Priština/Prishtinë – Peć/Pejë oni su tu bili naspram Srba.

ADVOKAT TOPOLSKI – PITANJE: A s obzirom na ove tri tačke na kompasu da li su Srpske snage bile raspoređene po vašem saznanju u nekim drugim pravcima oko

Lapušnika/Llapushnik, s vremena na vreme?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Ne razumem tačno o koje tri tačke kompasa govorite?

ADVOKAT TOPOLSKI – PITANJE: Jug, istok i zapad.

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Ne bih znao o tome.

ADVOKAT TOPOLSKI – PITANJE: Prošlog četvrtka, čini mi se, rekli ste nam gledajući sliku broj 8 da je Fadil Kudraku, svedok Tužilaštva u ovom predmetu, da vam je on pomogao da identifikujete gde su se nalazile borbene linije ili su vam to rekli uz ovu kartu?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Tako je.

ADVOKAT TOPOLSKI – PITANJE: Da li je on izvor informacija o rasporedu Srpskih snaga?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Delimično da.

ADVOKAT TOPOLSKI – PITANJE: Da li je bilo ikakvih srpskih izvora od kojih ste dobili informacije o rasporedu Srpskih snaga?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT TOPOLSKI – PITANJE: A da li vam je poznato koje prirode su bile te snage, da li je to bila pešadija, artiljerija i tako dalje, da li je tu bila uključena i pešadija?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT TOPOLSKI – PITANJE: Artiljerija?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT TOPOLSKI – PITANJE: Vazduhoplovne snage?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: U ovom konkretnom slučaju, za ovo područje, to mi nije poznato.

ADVOKAT TOPOLSKI – PITANJE: Tenkovi?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT TOPOLSKI – PITANJE: Oklopni transporter?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT TOPOLSKI – PITANJE: A s obzirom na borbene linije koje su zauzeli pripadnici OVK, da li je Kudraku bio glavni izvor od koga ste vi dobijali informacije o tome?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT TOPOLSKI – PITANJE: Molim vas da sada pogledate onu manju zbirku fotografija koja nosi naziv "Lokacije", to je dokazni predmet Tužilaštva broj P6. Hteo bih samo da vam postavim pitanja o dve slike koje se tu nalaze i to na kratko. Molim vas fotografiju broj 24 gospodine Lehtinen?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT TOPOLSKI – PITANJE: Mislim da sam vas upravo pitao o oklopnim transporterima. Da li se jedan vidi tu na slici?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT TOPOLSKI – PITANJE: To je MUP, policija?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT TOPOLSKI – PITANJE: Da li se tu nalaze *Mupovci* oko tih kola?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT TOPOLSKI – PITANJE: Koje je boje njihova uniforma?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Plava ili siva.

ADVOKAT TOPOLSKI – PITANJE: Plava ili siva. A da li nam možete reći kada je ova fotografija slikana?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Prema svedoku, negde u toku leta 1998. godine.

ADVOKAT TOPOLSKI – PITANJE: A sada bih vam postavio isto pitanje i o sledećoj slici. Ovde se vidi na slici kontrolni punkt OVK u Lapušniku/Llapushnik. Da li je to na autoputu za Peć/Pejë?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT TOPOLSKI – PITANJE: Izvinjavam se. Ako možemo da se vratimo na prethodnu stranicu. Hvala vam. Dakle, i opet se radi o letu 1998. godine?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Tačno.

ADVOKAT TOPOLSKI – PITANJE: Kako vi shvatate?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT TOPOLSKI – PITANJE: Od koga ste dobili ove fotografije? Da li se sećate?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: To smo dobili od čoveka po imenu Boštjan Slatenšek.

ADVOKAT TOPOLSKI – PITANJE: A odakle je on?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Ako se dobro sećam iz Slovenije.

ADVOKAT TOPOLSKI – PITANJE: A kakva je bila njegova uloga odnosno položaj 1998. godine?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: On je bio novinar.

ADVOKAT TOPOLSKI – PITANJE: Novinar. Za koje novine?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: To ne bih znao.

ADVOKAT TOPOLSKI – PITANJE: Da li postoji arhiva sa fotografijama ovog gospodina ili postoje samo ove dve fotografije?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Bilo je još nekih fotografija iz istog područja, ali su ove bile najkonkretnije.

ADVOKAT TOPOLSKI – PITANJE: A da li su sve obelodanjene?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Verujem da jesu.

ADVOKAT TOPOLSKI – PITANJE: Verujete da?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Koliko je meni poznato

ADVOKAT TOPOLSKI – PITANJE: Gospodine Lehtinen, prošle nedelje ste svedočili o nekoliko predmeta koji su pronađeni u kući Isaka Musliua. Da li je to tačno?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT TOPOLSKI – PITANJE: Samo bih hteo da potvrdite sledeće. Da li je tačno da je u toj kući, kao što je bilo tipično u to vreme, dakle da je u toj kući živelo puno ljudi. Jedna velika proširena porodica, zar ne?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Da. To je tačno.

ADVOKAT TOPOLSKI – PITANJE: Samo još dve stvari, vrlo kratko. U petak smo malo razgovarali o pseudonimu. Mislim da ste u vezi sa gospodinom Limajem rekli da je on imao neki nadimak Dija?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Daja.

ADVOKAT TOPOLSKI – PITANJE: Izvinjavam se, dakle Daja. To znači ujak, zar ne?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Tačno.

ADVOKAT TOPOLSKI – PITANJE: Da li se dobro sećam gospodine Lehtinen da je to bila reč koja je korišćena da opiše gospodina Limaja u nekom dokumentarnom filmu, da ga je neko tako opisao?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Da. To je tačno.

ADVOKAT TOPOLSKI – PITANJE: To je uobičajen izraz na Kosovu/Kosovë, zar ne, Daja?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Da. Tačno.

ADVOKAT TOPOLSKI – PITANJE: I sada, poslednje pitanje koje sam hteo da vam postavim. To je poslednji dokument u vašem trećem registratoru pod tabulatorom broj 47. Gospodine Lehtinen, gospodin Whiting vam je pokazao neke delove jedne izjave.

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT TOPOLSKI – PITANJE: Hteo bih samo da budem siguran da nisam to pogrešno razumeo, pa vas molim da mi kažete da li je ta osoba koja je dala tu izjavu umrla dok je bila u zatočeništvu Srba?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Mi ne znamo konkretno kako je ta osoba umrla.

ADVOKAT TOPOLSKI – PITANJE: A da li se sumnja da je on umro u srpskom zatvoru?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT TOPOLSKI – PITANJE: Da li se čvrsto sumnja da je on umro u srpskom zatvoru?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT TOPOLSKI – PITANJE: A tu izjavu ste dobili od člana porodice, zar ne?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Tu izjavu smo dobili pošto smo zaplenili dokumente iz Prištinskog suda.

ADVOKAT TOPOLSKI – PITANJE: Iz Prištinskog suda?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Ta izjava je dokaz, da.

ADVOKAT TOPOLSKI – PITANJE: A da li je po vašem saznanju izvršena dalja istraga o okolnostima pod kojima je umrla ova osoba?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Nemam informacije o tome.

ADVOKAT TOPOLSKI: To je sve što sam hteo da vas pitam. Hvala.

SUDIJA PARKER: Hvala gospodine Topolski. Gospodine Khan, imate li vi pitanja?

ADVOKAT KHAN: Ne, časni Sude.

SUDIJA PARKER: Gospodine Guy-Smith?

ADVOKAT GUY-SMITH: Ne, časni Sude.

SUDIJA PARKER: Gospodine Whiting, da li želite da dodatno ispitate svedoka?

TUŽILAC WHITING: Da časni Sude, vrlo kratko.

DODATNO ISPITIVANJE: TUŽILAC WHITING

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Gospodine Lehtinen, u petak, u toku unakrsnog ispitivanja, gospodin Topolski vas je pitao da li ste se povremeno sastajali sa svedocima i kada biste se povremeno sastajali sa njima da li ste primećivali po njihovim reakcijama da su bili zaplašeni. Da li se sećate da ste to rekli?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: I rekli ste da ste povremeno viđali da su ljudi uplašeni?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Možete li reći Pretresnom veću kada bi se to dogodilo, na koji način biste vi na to reagovali?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Uvek sam nastojao da porazgovaram sa svedokom zbog čega se oseća uplašeno i da pokušam da razloge njihovog straha na neki način razjasnim.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: A da li ste još nešto učinili? Da li razumete moje pitanje?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Ne sasvim.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Želim da pitam da li ste učinili bilo šta da se pozabavite tim izvorom straha?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Da. Nakon nekog vremena, kada bismo saznali koji su razlozi straha, nastojali smo da se time pozabavimo u našem radu sa svedokom.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Po vašem mišljenju, da li ste vi bili u stanju da smirite svedoka kad bi se to događalo? Da li ste umeli da to uradite?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Gospodin Topolski vas je pitao i o tome da ste vi ponekad slušali o, kako ih on zove, "agentima provokatorima", i da se saznalo da su postojale osobe koje su infiltrirane u OVK, i koje su provocirale i zatim pružale informacije o nekim ljudima. Da li se sećate tog pitanja?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: I da li se sećate da ste odgovorili da ste čuli da se to događalo?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Ako sad povežemo ovo pitanje s obzirom na ovu istragu i ovaj predmet, za dve godine koliko ste vi vršili istragu ovog predmeta, da li ste ikada došli u posed nekih dokaza koji bi ukazivali da su događaji koji su navedeni u Optužnici bili prouzrokovani delovanjem nekog ko je bio infiltriran u OVK?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Ne.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Danas vam je postavljeno pitanje o vašem intervjuu sa Sahitom Bečajem, to je u tabulatoru broj 11, pa vas molim da pogledate tu stranicu. Zbog čega ste intervjuisali Sahita Bečaja?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Gospodina Sahita Bečaja su pomenuli drugi svedoci kao jednog od zatvorenika u navodnom logoru.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Pre nego što konkretno razgovaramo o gospodinu Bečaju pitaću vas sledeće. Da li se događalo u drugim prilikama da svedoci, za koje se saznalo da su bili u Lapušniku/Llapushnik bilo kao vojnici ili kao zatvorenici, da su oni poricali da su ikada bili u Lapušniku/Llapushnik?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Da, u nekim slučajevima ja sam to tako shvatio. Izvinjavam se, možda nisam bio sasvim jasan - stekao sam takve indicije u nekim slučajevima.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Da samo razjasnimo do kraja šta ste rekli. Dakle, svedoci za koje je bilo rečeno da su bili u Lapušniku/Llapushnik u leto 1998. godine, bilo kao

zatvorenici, bilo kao stražari, da li su oni negirali da su ikada bili tamo?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Da, to je tačno.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: A da li ste mogli da pretpostavite motive zbog kojih su ti ljudi to negirali, bilo da su tamo u Lapušniku/Llapushnik bili kao vojnici ili kao zatvorenici?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Mogu da se prisetim nekih razloga. Prvo, postojale su indicije da im je bilo rečeno da ne govore o tome i o svojim iskustvima odande, takođe je moguće da su i te osobe same zaključile da bi, ako progovore o tome šta su tamo doživeli, bili dovedeni u neugodan položaj.

ADVOKAT KHAN: Časni Sude, izvinjavam se što prekidam, samo za zapisnik, ima nešto što bih želeo da ovde pokrenem. I mada su Pravila o dokazima u ovoj vrsti procesa i sudska praksa drugačiji, ne vidim osnovu za postavljanje ovakvog pitanja.

SUDIJA PARKER: Svedok govori svoje mišljenje, a ovo što ste rekli je sasvim tačno. Mi ćemo saslušati svedočenje ali ćemo to proceniti na osnovu ovoga što ste vi rekli. Hvala.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Da se sada vratimo na ovaj intervju sa Sahitom Bečajem. Vi ste nam čini mi se rekli da su drugi svedoci rekli da je on bio u Lapušniku/Llapushnik?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Da, to je tačno.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: A u kom svojstvu je bio tamo, u Lapušniku/Llapushnik? Šta su vam drugi svedoci rekli, šta je on tamo radio?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: On je tamo bio protiv svoje volje, bio je zatvorenik, kako bismo to nazvali.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: A u ovoj izjavi on je to opovrgao?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Tačno.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Molim vas da sada pređemo na paragraf broj 6 njegove izjave. Da li ste ga pitali da li je bio u Lapušniku/Llapushnik u bilo kom trenutku tokom vremena o kome se ovde radi?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: I šta vam je on rekao?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Gospodin Bečaj je meni opisao, kao što to stoji ovde u paragrafu broj 6, da je on otišao u Lapušnik/Llapushnik u julu mesecu 1998. godine da se tamo sastane sa jednim svojim prijateljem koji je bio vojnik u Lapušniku/Llapushnik.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: I on je rekao, to stoji u paragrafu broj 6, da je otišao da mu odnese duvan?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Tačno.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Da li se gospodin Sahit Bečaj kasnije priključio OVK, po njemu?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Jeste.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: U petak vam je postavljeno niz pitanja o nekim stvarima koje vam je rekao svedok Ramiz Qeriqi tokom ispitivanja odnosno razgovora sa njim u Vojnoj policiji. Sada vam skrećem pažnju na tabulator broj 8. Gospodin Topolski vam je postavio pitanja o nizu izjava koje su date u vezi sa Vojnom policijom koje se završava na stranici koja nosi oznaku ERN L010-9660, što je 22. strana posle internog numerisanja tabulatora broj 8, i završava se tvrdnjom svedoka da je osoba po imenu Nexhmedin bio komandant Vojne policije. Da li se sećate tih pitanja?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Zamolio bih sada da pogledate nekoliko pitanja niže. Da li je tada svedoku postavljeno pitanje: "Ko je bio komandant tom Nexhmedinu"?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Da, tako je.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: A koga je on naveo da je bio komandant Nexhmedinu?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: On je rekao da je to bio komandant Čeliku.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: U vezi sa komandantom Čeliku, gospodin Topolski vas je pitao, to je bilo jedno od njegovih poslednjih pitanja, da li je u dokumentarnom filmu o komandantu Čeliku ime Daja bilo korišćeno za njega?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Tako je.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Samo da do kraja razjasnimo. U tom istom dokumentarnom filmu pominjan je i korišćen njegov nadimak Čeliku, jel' tako?

SVEDOK LEHTINEN – ODGOVOR: Da, to je tačno.

TUŽILAC WHITING: Nemam više pitanja časni Sude.

SUDIJA PARKER: Hvala gospodine Whiting. Gospodine Lehtinen, hvala vam što ste došli da kao svedok pomognete Sudu. Sada možete otići.

SVEDOK LEHTINEN: Hvala časni Sude.

(svedok napušta sudnicu)

TUŽILAC WHITING: Molio bih za dopuštenje da napustim sudnicu, časni Sude?

SUDIJA PARKER: Gospodine Black, da li ste spremni da počnete sa sledećim svedokom?

TUŽILAC BLACK: Da časni Sude, sa vašim dopuštanjem pozvao bih svedoka Tužilaštva gospodina Jana Kickerta.

SUDIJA PARKER: To je svedok koji je bio pomenut u vezi sa zaštitnim merama?

TUŽILAC BLACK: Ne, nije.

SUDIJA PARKER: U redu, hvala. Možemo li sada da konačno vidimo svedoka?

(svedok je pristupio Sudu)

SUDIJA PARKER: Dobar dan gospodine Kickert.

SVEDOK KICKERT: Dobar dan, časni Sude.

SUDIJA PARKER: Molim vas da pročitate svečanu izjavu sa karte.

SVEDOK KICKERT: U redu. Svečano izjavljujem da ću govoriti istinu, celu istinu i ništa osim istine.

SUDIJA PARKER: Hvala, molim vas sedite. Izvolite gospodine Black, imate reč.

TUŽILAC BLACK: Hvala časni Sude. Časni Sude, ja bih najpre hteo da predam paket dokumenata koje nameravam da predočimo svedoku. Mislim da ste i vi dobili jedan komplet.

SUDIJA PARKER: Hvala.

svedok Jan Kickert

GLAVNO ISPITIVANJE: TUŽILAC BLACK

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Dobro jutro gospodine Kickert, izvinite što ste morali malo da sačekate.

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Dobro jutro.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Pre nego što započnemo razgovor hteo bih samo da vas podsetim s obzirom da obojica govorimo engleski da će sve što ovde kažemo biti prevedeno na druge jezike, pa je potrebno da pomognemo prevodiocima tako što ćemo praviti pauzu posle pitanja i odgovora.

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Razumeo sam.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Gospodine Kickert, koje ste vi nacionalnosti?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Ja sam Austrijanac.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: A čime se bavite?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Ja sam diplomata u Ministarstvu spoljnih poslova Austrije.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Koliko dugo ste u Ministarstvu spoljnih poslova Austrije?
SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Od 1995. godine.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Hoćete li reći Pretresnom veću na kom ste položaju sada?
SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Ja sam na dužnosti ličnog predstavnika Javiera Solane u Prištini/Prishtinë.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Hvala. Gospodine Kickert, gde ste se nalazili u novembru 1997. godine?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Tada sam bio na službi u Beogradu, bio sam tamo drugi sekretar zadužen za medije, kulturu i za praćenje zanimljivih dokumenata, ujedno i zadužen za praćenje političkih događaja na Kosovu/Kosovë.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Da li ste u okviru vaših dužnosti putovali na Kosovo/Kosovë?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Jesam. Ne toliko u početku. Moja prva poseta Kosovu/Kosovë bila je u januaru 1998. godine, ali to je postalo mnogo intenzivnije u toku 1998. godine.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: A koliko ste često tamo odlazili? Na primer u leto 1998. godine?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: U leto 1998. godine tamo sam proveo skoro polovinu svog ukupnog vremena, ako se uzme prosek, a drugu polovinu sam proveo u svojoj bazi u Beogradu.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Uopšteno govoreći gospodine Kickert, koji je bio glavni cilj prisustva austrijskih diplomata na Kosovu/Kosovë?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Kada sam ja bio tamo u novembru 1997. godine, dakle u Beogradu, postalo je jasno da može da dođe do eskalacije na Kosovu/Kosovë. Zaista se osećalo veliko nestrpljenje, naročito među mladim ljudima, bile su studentske demonstracije i od samog početka mog službovanja u Beogradu moglo se čitati u sredstvima informisanja o sve većem broju incidenata na Kosovu/Kosovë, a tokom godine, uz aktivnosti Srpskih snaga bezbednosti u proleće 1998. godine, situacija je dalje eskalirala i naše nastojanje kao i celokupne Međunarodne zajednice bilo je da pokušamo da se suprotstavimo toj eskalaciji, da dovedemo do deeskalacije i da vratimo ceo proces na politički kolosek.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Da li je u određenom trenutku u Međunarodnoj zajednici odlučeno da se OVK uključi u politički proces?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Da. Apsolutno. To je postalo jasno krajem prve polovine 1998. godine da bez uključivanja OVK nećemo moći da postignemo rešenje. Po našoj proceni nije bilo dovoljno da se razgovara samo sa političarima iz Prištine/Prishtinë, budući da oni nisu bili povezani sa OVK na terenu.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Kako ste nameravali da ih uključite u taj proces, kojim mehanizmom?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Prvo pokušati identifikovati i uključiti političke

predstavnik OVK. To je bilo vrlo teško jer uopšte nismo imali ideju o tome kako je OVK organizovana. Postojali su prvo neki politički kontakti, počev od SAF koja je imala kontakte sa političarima u dijaspori, a zatim je bilo slučajnih susreta i pokušavalo se utvrditi da li postoje osobe koje mogu pouzdano i sa autoritetom da govore u ime OVK.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Da li ste u određenom trenutku ugovorili sastanak sa predstavnicima OVK?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Da, to je bilo u julu mesecu 1998. godine.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: U redu. Oprostite što vas prekidam. Da li se sećate otprilike datuma prvog sastanka?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Ne bih znao da nemam svoje beleške i izveštaje koje sam pisao o tim sastancima, a koje ste vi dobili preko mog ministarstva.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Možete li nam bar otprilike reći datum ili bazirano na tim beleškama tačan datum prvog sastanka? Ako ne znate, samo recite.

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Ne. To je bilo negde u drugoj polovini jula meseca 1998. godine.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Da li se sećate gde je bio prvi sastanak?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: U Mališevu/Malishevě.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Možete li da kažete Pretresnom veću u čemu je u to vreme bio značaj Mališeva/Malishevě? Ako je uopšte imalo neki značaj?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Na osnovu izveštaja iz medija ili od posmatrača na njega se gledalo kao na glavni grad takozvanih slobodnih područja, odnosno područja pod kontrolom OVK.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Kako ste uspeali da ugovorite sastanak sa OVK u Mališevu/Malishevě ?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Dok nije doneo odluku moj glavni sekretar, a to je najviši po rangu diplomata u Ministarstvu za inostrane poslove, da se sastanem sa OVK, pre toga nisam pokušavao da se sretnem sa njima. Tada je promenjena politika i tada je moj glavni sekretar, gospodin Rohan [Albert] rekao da želi da se sastane sa OVK i da ih uključi u proces. To je bilo u drugoj polovini jula 1998. godine.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Da li se sećate kako je ostvaren prvi kontakt? Da li su vam pomogle druge organizacije ili ste to učinili neposredno?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Zatražili smo podršku pokretnog tima Evropske posmatračke mislije [ECMM]. Imali smo tamo jedan njihov tim od maja meseca 1998. godine pod rukovodstvom Britanca gospodina Nicka Turnbulla i pomoć još jedne osobe. Imali smo i neke Austrijance tamo, pokušali smo da ugovorimo taj sastanak u relativno kratkom vremenu, samo dva dana ranije, i od njega smo zatražili da organizuje taj sastanak.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Gospodine Kickert, da li se sećate kojim ste putem išli da biste stigli do Mališeva/Malishevě na sastanak?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Da. Otišli smo sve do Suve Reke/Suharekě gde nas je

u selu pokupio neki civil, a zatim smo u konvoju vozila otišli ka jugu do Mališeva/Malishevë.

TUŽILAC BLACK: Časni Sude, uz pomoć sudskog poslužitelja pokazao bih svedoku kartu broj 6 iz svežnja karata, koji spada pod dokazni predmet Tužilaštva P1, pa molim da se to stavi na grafoskop. Možemo li da vidimo grafoskop na ekranu?

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Gospodine Kickert, trebalo bi da kod sebe imate pokazivač. Možete li Pretresnom veću da pokažete put kojim ste išli i koji ste opisali?
SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Naravno.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Zapravo mogu li da vas prekinem za trenutak?

TUŽILAC BLEK: Možemo li malo da zumiramo odnosno umanjimo sliku da bismo videli veći deo karte? Mislim da je to dovoljno, hvala.

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Išli smo iz Prištine/Prishtinë putem prema jugu, Lipljan/Lipjan, kroz kanjon Crnojlevo/Carralevë, do Suve Reke/Suharekë. Odande smo išli sporednim putem do kraja gde smo naišli na prvi kontrolni punkt OVK. Propušteni smo, a zatim ovim ili onim putem, ne mogu da se setim, došli smo do Mališeva/Malishevë s juga.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Hvala. Gospodine Kickert, da li znate zašto niste išli direktnim putem Priština/Prishtinë - Peć/Pejë?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Zato što je tamo bilo problema, postojao je Srpski kontrolni punkt u Komoranu/Komoran i ne znam da li bismo prošli kroz taj kontrolni punkt.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Da li ste ikada bili na tom Srpskom kontrolnom punktu u Komoranu/Komoran?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Dosta često.

TUŽILAC BLACK: Da li možemo uz pomoć gospodina Younisa da pokažemo na grafoskopu fotografiju koja nosi oznaku ERN U007-2197. Već smo to danas videli. To je iz brošure sa lokacijama, dokazni predmet Tužilaštva broj P6.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Gospodine Kickert, da li je to taj kontrolni punkt?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Da. Mislim da je to kontrolni punkt u Komoranu/Komorane.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Da li znate, da li je to otprilike ovako izgledalo u leto 1998. godine?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Ne znam da li je tamo već bio oklopni transporter, u početku su bila samo policijska vozila. Sećam se da su promenili svoja utvrđenja, imali su i betonske zaklone u određenom trenutku, a kada je došla Misija OEBS-a i KVM, kasnije su demontirali taj kontrolni punkt. Dakle, stalno se menjao, ali je otprilike tako izgledao. Da.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Hvala.

TUŽILAC BLACK: Gotovi smo sa ovim za sada.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Sada bih da se vratimo na prvi sastanak sa OVK. Ko je bio prisutan s vaše strane?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Generalni sekretar Ministarstva inostranih poslova gospodin Albert Rohan, zatim direktor Odseka za Balkan, Gerhard Jandl, ja iz ambasade i Nick Turnbull, i verovatno još jedan član iz Evropske posmatračke misije.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: S kim ste se sastali?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Sa Ganimjem Krasniqijem koji nam je predstavljen ili smo za njega čuli preko izveštaja posmatrača Evropske posmatračke misije. On je bio civilni predstavnik odnosno gradonačelnik Mališeva/Malishevë. Sastali smo se sa nekim ko se predstavio kao broj 7.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Da li ste ikada saznali ime tog broja 7?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Da, kasnije.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Kako se zvao?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Kadri Veseli.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Možete li da nam opišete ko je Kadri Veseli?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Tada nismo znali, tada nam je bio predstavljen kao broj 7. Ali kasnije smo čuli da u OVK postoji izvesna hijerarhija na osnovu brojki, zato nam je bilo drago da možemo da se sastanemo bar sa brojem 7.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Možete li ukratko da opišete Pretresnom veću šta se dogodilo na sastanku?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: To je bio pomalo čudan sastanak jer kako sam kasnije saznao gospodin Veseli nije znao s kim razgovara. To ga je prilično iznenadilo, nije znao da razgovara sa najvišim diplomatom Ministarstva inostranih poslova Austrije. Razgovarali smo uopšteno, ne mogu da se prisetim detalja sastanka.

TUŽILAC BLACK: Časni Sude, vidim koliko je sati. Možda je sada dobro vreme za pauzu, ali ostaviću to vama da odlučite, a mogu i da nastavim ako želite.

SUDIJA PARKER: U redu, idemo sada na pauzu. To je prva pauza, nastavljamo sa radom u 10.35 časova.

(pauza)

(Optuženi Haradin Bala nije prisutan u sudnici)

SUDIJA PARKER: Gospodine Guy-Smith, koliko razumem vaš klijent ima zdravstvenih problema?

TUŽILAC GUY-SMITH: Tačno časni Sude. Koliko shvatam on je prevezen u bolnicu kako bi medicinsko osoblje moglo da utvrdi kakvo je njegovo stanje. Da bi Pretresnom veću bilo sasvim jasno, gospodin Bala je izrazio spremnost da nastavi čim se bude utvrdilo da je to moguće, ali doktor će odlučiti o tome pošto čuje koliko je lekova primio jutros i tada dati svoje mišljenje da li on uopšte može da nastavi.

SUDIJA PARKER: Mislim da se svi slažemo sa takvim pristupom i mislim da je prikladno ako bismo danas prekinuli sa radom i sačekali izveštaj iz bolnice o njegovom stanju.

TUŽILAC GUY-SMITH: Slažem se, mislim da bi bilo najbolje da tako postupimo.

SUDIJA PARKER: U redu, nastavljamo sutra u 14.15. časova. Nadamo se da će se do tada uslovi poboljšati.

TUŽILAC GAJ-SMIT: I ja takođe.

SUDIJA PARKER: Molim vas, možete li da svedoku izrazite naše izvinjenje jer zbog situacije možda ne možemo da nastavimo sa njegovim iskazom.

Sednica je završena u 11.21 h.

Nastaviće se u utorak 23. novembra 2004. godine u 14.15 h.

